

Бердянський державний педагогічний університет

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ
міждисциплінарної освітньо-професійної програми
«ПОСТВОЄННА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ»

Спеціальність	231 Соціальна робота; 053 Психологія
Галузь знань	23 Соціальна робота; 05 Соціальні та поведінкові науки
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Факультет	дошкільної спеціальної та соціальної освіти

I. «Інформація про програму».

1. Опис програми:

Обсяг та тривалість програми: 90 кредитів ЄКТС (2700 год.), 1 рік 4 місяці.

Кваліфікація: Магістр з соціальної роботи, Магістр психології.

Форма здобуття вищої освіти: заочна.

Мета ОП: Підготовка компетентних фахівців, здатних на високому професійному рівні здійснювати соціально-психологічну реабілітацію постраждалих від війни людей для післявоєнного відновлення якості життя українців та відбудови держави, що передбачає здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Особливості та переваги програми:

- ✓ програма має прикладну орієнтацію та спрямована на підготовку фахівців у сфері соціальної роботи та психології з фокусом на знання, уміння та практичні навички у сфері соціально-психологічної реабілітації різних категорій осіб, соціальних груп і громад, які постраждали від війни;
- ✓ навчання побудовано на міждисциплінарній основі з імплементацією кращих світових і вітчизняних практик соціально-психологічної реабілітації різних категорій осіб, соціальних груп і громад, які постраждали від війни;
- ✓ підготовка фахівців здійснюється на принципах інноваційності практичної та управлінської діяльності в організаціях соціальної інфраструктури;
- ✓ залучення до освітнього процесу фахівців-практиків, експертів з питань поствоєнної соціально-психологічної реабілітації;
- ✓ широкі можливості працевлаштування в установах державного та громадського сектору, які надають соціальні, психологічні та реабілітаційні послуги різним категоріям населення у стані ризику, планують та

здійснюють заходи, що спрямовані на забезпечення соціально-психологічної реабілітації людей, груп та громад, постраждалих від війни;

✓ наявність додаткових сучасних сертифікатних програм «Управління соціальними закладами», «Соціальна інклюзія», «Соціальна медіація», що допоможуть розширити перелік професійних компетентностей майбутнього фахівця та підвищити його цінність на ринку праці серед потенційних роботодавців.

Компетентності випускника (загальні та спеціальні):

Загальні:

ЗК-1 Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК-2 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-3 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-4 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-5 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-6 Здатність працювати в команді.

ЗК-7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-8 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК-9 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-10 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні:

СК-1 Здатність до виявлення соціально-значущих проблем і факторів досягнення соціального та психологічного благополуччя різних груп населення.

СК-2 Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

СК-3 Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

СК-4 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

СК-5 Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

СК-6 Здатність до розроблення, апробації та втілення проектів і технологій соціально-психологічної реабілітації різних категорій осіб, соціальних груп та громад.

СК-7 Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК-8 Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК-9 Здатність організувати та реалізувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології та соціальної роботи.

СК-10 Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-11 Здатність розпізнавати наслідки післявоєнної травми в різних контекстах і надавати відповідні послуги з соціально-психологічної реабілітації та підтримку.

СК-12 Здатність розробляти стратегії соціально-психологічної реабілітації різних категорій осіб, соціальних груп і громад, які постраждали від війни та за необхідності здійснювати кризові втручання.

СК-13 Здатність керувати роботою з відновлення психічного здоров'я задля соціальної інтеграції різних категорій осіб, соціальних груп і громад, що постраждали від війни.

СК-14 Здатність розробляти та впроваджувати адвокаційні кампанії задля захисту прав та інтересів різних категорій осіб, соціальних груп і громад, що постраждали від війни.

СК-15 Здатність до використання моделей, методів і підходів для підвищення стійкості, зниження ризику поствоєнних травм на індивідуальному, груповому, регіональному та міжнародному рівнях.

Програмні результати навчання:

ПРН-1 Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН-2 Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціально-психологічної реабілітації, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН-3 Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.

ПРН-4 Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій та моделей соціально-психологічної реабілітації різних категорій осіб, груп та громад.

ПРН-5 Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН-6 Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціально-психологічної реабілітації, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до професійних цінностей.

ПРН-7 Організувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.

ПРН-8 Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН-9 Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН-10 Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості послуг із соціально-психологічної реабілітації та управлінських рішень.

ПРН-11 Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

ПРН-12 Розробляти, апробувати та втілювати проекти і технології з проекти з соціально-психологічної реабілітації для різних категорій осіб, груп та громад.

ПРН-13 Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН-14 Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій

ПРН-15 Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН-16 Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми з соціально-психологічної реабілітації для різних категорій осіб, груп та громад, а також впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН-17 Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН-18 Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН-19 Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН-20 Розпізнавати наслідки післявоєнної травми в різних контекстах і надавати відповідні послуги з соціально-психологічної реабілітації та підтримки.

ПРН-21 Розробляти стратегії соціально-психологічної реабілітації різних категорій осіб, соціальних груп і громад, які постраждали від війни та за необхідності здійснювати кризові втручання.

ПРН-22 Застосовувати технології, методи і техніки з відновлення психічного здоров'я відповідно до різних запитів та вміти керувати роботою з відновлення психічного здоров'я задля соціальної інтеграції різних категорій осіб, соціальних груп і громад, що постраждали від війни.

ПРН-23 Розробляти та впроваджувати адвокаційні кампанії задля захисту прав та інтересів різних категорій осіб, соціальних груп і громад, що постраждали від війни.

ПРН-24 Використовувати різні моделі, методи та підходи для розвитку стійкості, зниження ризику поствоєнних травм та вміти їх застосовувати на індивідуальному, груповому, регіональному та міжнародному рівнях.

Придатність до працевлаштування:

- ✓ директор, головний спеціаліст соціально-психологічного центру, реабілітаційної установи (центру) для осіб з інвалідністю; центру соціально-психологічної допомоги, центру соціально-психологічної реабілітації дітей; центру соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді;
- ✓ інспектор із професійної адаптації, методист з професійної реабілітації; фахівця із соціальної роботи, психолог у державних органах управління, органах місцевого та регіонального самоврядування (відділах праці, соціальної політики, соціального захисту, соціального забезпечення та ін.);
- ✓ практичний психолог системи освіти, охорони здоров'я (лікувально-реабілітаційні заклади, заклади санаторно-курортного лікування); військових формуваннях Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України.

Доступ до подальшого навчання: можливість продовження навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, а також набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

2. Структура програми

Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП			
Цикл загальної підготовки			
ЗП 01	Розвиток потенціалу особистості та групи	3	залік

ЗП 02	Методологія наукових досліджень та грантово-проектної діяльності	3	екзамен
Цикл професійної підготовки			
ПП 01	Поствоєнна соціальна підтримка та адвокація	3	залік
ПП 02	Травма: супровід та стратегії втручання	3	залік
ПП 03	Технології поствоєнної соціально-психологічної реабілітації	4	екзамен
ПП 04	Соціальна реабілітація	4	екзамен
ПП 05	Психологічна реабілітація	4	екзамен
ПП 06	Кризове психологічне консультування	3	залік
ПП 07	Реінтеграція військових у цивільне життя	3	залік
ПП 08	Поствоєнна реабілітація сім'ї	3	екзамен
ПП 09	Тренінг стресостійкості та посттравматичного зростання	3	залік
ПП 10	Менеджмент в системі соціально-психологічних послуг	3	екзамен
Практична підготовка			
П 01	Виробнича практика	12	залік
Підготовка магістерської роботи		9	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		60	
Вибіркові компоненти ООП			
Дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти*			
ВВ 01	Дисципліна 1	5	залік
ВВ 02	Дисципліна 2	5	залік

ВВ 03	Дисципліна 3	5	екзамен
ВВ 04	Дисципліна 4	5	залік
ВВ 05	Дисципліна 5	5	екзамен
ВВ 06	Дисципліна 6	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		30	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		90	

Атестація.

Атестація випускників освітньо-професійної програми здійснюється у формі:

- 1) публічного захисту кваліфікаційної роботи.
- 2) кваліфікаційного екзамену.

3. Зміст освітньо-професійної програми:

Зі змістом ОК та навчально-методичним комплексом до дисциплін можна ознайомитись за посиланням [https://drive.google.com/drive/folders/1KEwP_GKGrkBzRTOO1OKq10Sq4QUJGZzz?usp=share_link]

Основні форми і методи навчання, викладання, що використовуються в навчальному процесі

Основні форми навчального процесу при вивченні ОК в рамках освітньої програми:

- ✓ навчальні заняття (лекції, практичні заняття, консультації);
- ✓ самостійна робота здобувачів;
- ✓ робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет;
- ✓ практична підготовка;
- ✓ контрольні заходи (діагностичний, поточний і підсумковий контроль).

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти при вивченні освітніх компонент ОП «Поствоєнна соціально-психологічна реабілітація» використовуються різноманітні методи навчання і викладання, а саме: вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з літературою (підручником, довідковою, науково-популярною, періодичною науковою і навчальною літературою) та комп'ютерними програмами чи глобальною мережею

Інтернет; роботу з роздатковим матеріалом, творчі завдання, виконання тестових завдань та ін.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від цілей і завдань, виду занять, змісту теми, можливостей (інтелектуальних, психологічних, морально-етичних тощо) здобувачів, наявних умов і часу, відведеному для вивчення теми. В ході лекцій використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний метод (розповідь, лекція, пояснення, робота з роздатковим матеріалом, підручником, демонстрація та ін.), проблемний метод подачі навчального матеріалу, частково-пошуковий або евристичний метод, коли викладач розділяє проблему на частини, здобувачі освіти здійснюють окремі кроки щодо розв'язування підпроблем. Під час викладання навчального матеріалу лекцій використовується мультимедійна презентація.

Використовуються сучасні інтерактивні форми навчання відповідно до теми заняття: мозковий штурм, дебати, робота в групах, обговорення ситуацій, рольові ігри тощо.

В період дистанційного навчання через вимушені обставини переважно використовуються електронні засоби навчання Google Workspace (Gmail, Календар), MOODLE (edu.bdpu.org.ua), цифрові платформи ZOOM, месенджери (Viber, Telegram).

Система оцінювання, що використовуються в навчальному процесі

Відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти оцінювання результатів навчання як інструмент визнання успішного завершення здобувачем освіти обов'язкових видів навчальної діяльності й досягнення визначених результатів навчання - як за окремими освітніми компонентами (присвоєння кредитів) так і за програмою загалом (присвоєння кваліфікації), - є найважливішим елементом освітнього процесу.

Основні засади політики оцінювання:

Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, системності, відкритості, прозорості, доступності, з урахуванням індивідуальних можливостей студентів.

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська шкала. Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання, складає 50 балів.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90 – 100	A
78 – 89	B
65 – 77	C
58 – 64	D
50 – 57	E
35 – 49	FX (з можливістю повторного складання)
1 – 34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Методи оцінювання охоплюють увесь спектр заходів, що використовуються для оцінювання прогресу здобувачів вищої освіти і встановлення факту досягнення результатів навчання. За Освітніми програмами вищої освіти при перезарахуванні оцінок, отриманих у інших закладах освіти, використовується Таблиця розподілу оцінок – таблиця статистичного розподілу оцінок, поставлених у межах відповідної програми (якщо інше не передбачене двосторонньою угодою) відповідно до вимог ЄВПО (<https://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/materialy-hereteam/1904-dokumenty-yevropeiskoho-prostoru-vyshchoi-osvity-yepvo.html>)

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності.

Дотримання принципів академічної доброчесності є обов'язковою умовою навчання на ОПП.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти в Університеті передбачає:

- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ✓ надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушеннями академічної доброчесності згідно з п.4 ст.42 Закону України «Про освіту» вважається академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Будь-які прояви академічної недоброчесності у навчанні та наукових дослідженнях є неприпустимими та передбачають академічну відповідальність, яка може включати: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання.

Графік освітнього процесу:

Форма навчання на ОП «Поствоєнна соціально-психологічна реабілітація» - заочна.

Графік освітнього процесу складається на навчальний рік, затверджується наказом ректора Університету та оприлюднюється на офіційному сайті.

З графіком освітнього процесу можна ознайомитись за посиланням [<https://bdpu.org.ua/elearning-work/>]

Графік освітнього процесу за заочною формою навчання передбачає етапи:

- ✓ настановна сесія, під час якої здобувачі вищої освіти першого року навчання отримують завдання, методичні матеріали, ознайомлюються з системою оцінювання навчальних досягнень тощо;
- ✓ міжсесійний період, під час якого здобувачі вищої освіти самостійно опановують навчальний матеріал;
- ✓ заліково-екзаменаційна сесія, під час якої здобувачі вищої освіти звітують з опанованих освітніх компонент, складають семестровий контроль.

Сукупна тривалість екзаменаційних сесій (разом із настановною) становить до 30 календарних днів на рік на 1-2 курсах за освітнім ступенем бакалавра та 1 курсі освітнього ступеня магістра; до 40 календарних днів на рік - на 3-4 курсах за освітнім ступенем бакалавра та 2 курсі освітнього ступеня магістра.

При організації заліково-екзаменаційних сесій за заочною формою навчання аудиторні заняття плануються не більш ніж на 6 днів на тиждень, щоденне аудиторне навантаження – не більше 8 годин на день. При цьому окремо виділяється час для заліків та екзаменів (не менш ніж 2 години на академічну групу).

Додаткові сертифікатні програми:

У здобувачів, які навчаються за ОПП є можливість обрати 1 сертифікатну програму безкоштовно (на вибір) в рамках блоку дисциплін вільного вибору та необмежену кількість (за додаткову плату). За результатами опанування сертифікатних програм обсягом 30 кредитів ЄКТС видається сертифікат державного зразку про підвищення кваліфікації.

Перелік сертифікатних програм для вибору:

✓ Соціальна медіація

Придатність до працевлаштування: експерт з регулювання соціально-трудових відносин; медіатор; фахівець з урегулювання конфліктів та медіації у соціально-політичній сфері.

✓ Соціальна інклюзія

Придатність до працевлаштування: вихователь соціальний по роботі з дітьми з інвалідністю; асистент вчителя-реабітолога; начальник відділу стаціонарних установ соціального обслуговування.

✓ Управління соціальними закладами

Придатність до працевлаштування: директор базового центру зайнятості, закладу (установи) надання соціальних послуг, реабілітаційної установи (центру) для осіб з інвалідністю; завідувач відділення (соціальні послуги); методист навчально-методичної роботи з надання соціальних послуг.

✓ Соціальна адвокація

Придатність до працевлаштування: фахівець з адвокації та медіа; спеціаліст з адвокаційних питань; спеціаліст по зв'язкам з громадськістю; представник інтересів.

✓ Молодіжний працівник

Придатність до працевлаштування: молодіжний працівник; спеціаліст по роботі з молоддю; експерт з соціальної молодіжної політики; фахівець з молодіжної роботи.

✓ Кар'єрний радник

Придатність до працевлаштування: головний профконсультант; інженер з профадаптації; аналітик у сфері професійної зайнятості; профконсультант; інспектор праці (правовий); інструктор з праці; спеціаліст з питань кадрової роботи та державної служби.

Бердянський державний педагогічний університет

II. Вступ та вимоги до вступників.

Правила вступу 2023[<https://bdpu.org.ua/entry-rules/>]

Вимоги до вступників:

- ✓ Відповідність усім вимогам правил прийому 2023;
- ✓ Наявність комп'ютеру (ноутбуку), підключення до Інтернету (додатки для чату та конференцій, робочий простір, телефон – у разі необхідності);
- ✓ Готовність слідувати правилам внутрішнього розпорядку університету.
- ✓ Здатність чітко дотримуватись принципів академічної доброчесності у навчанні та наукових дослідженнях в рамках навчання на ОПІ «Поствоєнна соціально-психологічна реабілітація».

III. Інформація про випускову кафедру, факультет та розробників програми

Назва випускової кафедри та факультету /адреса / контакти.

Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти, кафедра прикладної психології та логопедії, Факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти / вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна (університет тимчасово переміщений), тел.: +38050 220 30 14 (дзвінки та месенджери), електронна пошта деканату: ispko.bdpu50@gmail.com; кафедри: веб-сайт: <https://bdpu.org.ua/faculties/fdsso/>.

Керівний склад випускової кафедри та факультету:

- ✓ Декан факультету дошкільної спеціальної та соціальної освіти – Линдіна Євгенія Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент.
- ✓ Завідувач кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти – Петровська Катерина Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент.
- ✓ Завідувач кафедри прикладної психології та логопедії – Ревуцька Олена Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент.

Гарант освітньо-професійної програми та група забезпечення:

Гарант освітньо-професійної програми

- ✓ Попова Анастасія Сергіївна, доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

Група забезпечення:

- ✓ Ольга Гуренко, доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти;

Бердянський державний педагогічний університет

- ✓ Катерина Петровська, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти Бердянського державного педагогічного університету;
- ✓ Наталя Цибуляк, кандидат психологічних наук, доцент кафедри прикладної психології та логопедії Бердянського державного педагогічного університету;
- ✓ Олена Старинська, кандидат психологічних наук, доцент кафедри прикладної психології та логопедії Бердянського державного педагогічного університету;

Викладачі, які забезпечують викладання на ОПП:

- ✓ Ольга Гуренко, доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти;
- ✓ Катерина Петровська, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти Бердянського державного педагогічного університету.
- ✓ Анастасія Попова, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти Бердянського державного педагогічного університету.
- ✓ Наталя Цибуляк, кандидат психологічних наук, доцент кафедри прикладної психології та логопедії Бердянського державного педагогічного університету.
- ✓ Олена Старинська, кандидат психологічних наук, доцент кафедри прикладної психології та логопедії Бердянського державного педагогічного університету.
- ✓ Анастасія Тургенєва, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти Бердянського державного педагогічного університету.
- ✓ Наталя Захарова, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти Бердянського державного педагогічного університету.

Організації-розробники програми:

ОПП була розроблена в рамках реалізації проекту, що підтримується Програмою малих грантів (SUDUS) Проекту підтримки переміщених університетів Програми ім. Фулбрайта в Україні у складі партнерської співпраці університетів:

- ✓ Бердянський державний педагогічний університет (БДПУ – **основний розробник**);
- ✓ Донецький національний університет імені Василя Стуса (ДонУ ім. В. Стуса).
- ✓ Маріупольський державний університет (МДУ).
- ✓ Запорізький національний університет (ЗНУ).

Бердянський державний педагогічний університет

В рамках розробки ОП здійснювалось консультування у **Джордж А. Бонанно**, професора клінічної психології Педагогічного коледжу Колумбійського університету, фахівця у галузі втрат та травм.

